

Rapport

Datum: 22 december 2006
Rapportnummer: 2006/389

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de officier van Justitie te Zwolle in het Algemeen Justitieel Documentatie register heeft laten registreren dat zij zich schuldig heeft gemaakt aan het medeplegen van het schenden van het verbod op het aanwezig hebben van een middel als bedoeld in lijst II behorende bij de Opiumwet.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 3 november 2003 doorzochten ambtenaren van het regionale politiekorps IJsselland een woning in de L.-straat in Zwolle. Verzoekster, B., verschaftte de politie toegang tot deze woning. Zij stond volgens het bevolkingsregister als (mede)bewoonster van die woning op dat adres ingeschreven. In de woning trof de politie onder meer munitie en een hoeveelheid hennep aan. Verzoekster en de heer V., die eveneens op dat adres als bewoner stond ingeschreven, werden onder meer als verdachte van het aanwezig hebben van drugs aangemerkt.

2. Politieambtenaar K. van het regionale politiekorps IJsselland verhoorde in de woning verzoekster als verdachte. In het proces-verbaal dat van het verhoor van verzoekster van 3 november 2003 werd opgemaakt, staat in haar verklaring vermeld:

“Vanaf 1994 woon ik samen met V. op het adres L-straat (...) te Zwolle. Naast V. en mijzelf heeft niemand een sleutel van de woning en maakt ook niemand anders gebruik van deze woning. U zegt mij dat er een hoeveelheid softdrugs in de woning is aangetroffen. Deze softdrugs zijn voor eigen gebruik.

U zegt mij dat er in de kelder een hennepkwekerij is aangetroffen. Ik weet daar niets van. Ik weet niets van stroom die buiten de meterkast omgeleid is.

U zegt mij dat u scherpe patronen heeft aangetroffen. Ik weet daar niets van. Ik heb daar niets mee te maken.”

3. In het proces-verbaal van verhoor van de heer V. van 4 november 2003 staat in zijn verklaring onder meer vermeld:

“Ik woon nu ongeveer 15 jaar aan de L-straat (...). Sinds een jaar of 9 à 10 woont B. bij mij.

(...)

U confronteert mij met het feit dat u in mijn woning twee ontmantelde hennepkwekerijen heeft aangetroffen. Ik verklaar u dat deze niet ontmanteld zijn maar in aanbouw waren. U vraagt mij of ik deze zelf aan het opbouwen was. Ik ben zelf erg handig. Ik heb de stroom

dus zelf omgelegd.

U confronteert mij met het feit dat u in de woning meerdere plastic zakken met weedgruis heeft aangetroffen. Dit is een soort afval, maar ik rook het omdat het mooi goedkoop is. Ik heb dit van iemand gekregen. Ik heb geen idee hoeveel ik van dit spul in huis mag hebben. Als je krijgt zeg je geen nee. Ik doe daar vrijwillig afstand van.”

4. Aan het slot van een briefwisseling tussen verzoekster en het arrondissementsparket te Zwolle over de registratie van verzoekster in het Algemeen Justitieel Documentatieregister, deelde de hoofdofficier van justitie te Zwolle verzoekster bij brief van 2 mei 2005 onder meer mee:

“Op 3 november 2003 heeft de politie de woning van de heer V. doorzocht. Daarbij is onder meer een hoeveelheid verdovende middelen (softdrugs) aangetroffen en in beslag genomen. U bent ter plaatse als verdachte gehoord en hebt verklaard - zakelijk weergegeven - dat u op dat moment vanaf 1994 samenwoonde met de heer V.; dat behalve u en V. niemand gebruik maakt van de woning waarin de doorzoeking plaatsvond en dat de aangetroffen hoeveelheid softdrugs voor eigen gebruik was.

Bij brief van 1 oktober 2003 heeft de officier van justitie u schriftelijk gewaarschuwd. Uit de brief blijkt evenwel dat die waarschuwing ten onrechte betrekking had op `diefstal'. Bij brief van 8 november 2004 is dat misverstand erkend, en is aangegeven dat de waarschuwing betrekking had op `hennepteelt'. Maar ook dat is niet geheel juist, want niet volledig. De waarschuwing had betrekking moeten hebben op het “medeplegen van het schenden van het verbod op het aanwezig hebben van een middel als bedoeld in lijst II behorende bij de Opiumwet”. Aldus bent u geregistreerd in het Algemeen Justitieel Documentatieregister.”

Ten aanzien van de registratie

Bevindingen

1. Verzoekster liet in dit verband weten dat de verklaring die de politie op de dag van de huiszoeking van haar had opgenomen, in klad in de woning was opgenomen en dat bij het verwerken daarvan op de computer in het politiebureau fouten zijn gemaakt. Verzoekster stelt in het geheel niet te roken en om die reden nooit kan hebben verklaard dat de wiet voor haar eigen gebruik was.

Voorts liet verzoekers weten dat de relatie met V. al een maand over was en zij om die reden al een maand niet meer in de woning woonde. Zij had zich nog niet laten uitschrijven omdat zij nog niet over een andere woning beschikte. Ook berust de verklaring van V. dat verzoekster nog wel bij hem woonde op een misverstand. In de woning waren dan ook geen spullen van haar aanwezig.

De politie had haar op de dag van de huiszoeking opgebeld omdat V. niet thuis was en had haar verzocht de woning te willen openen vanwege de twee aanwezige honden. Omdat zij bezorgd was over de honden is verzoekster naar de woning gekomen en heeft zij de woning geopend met een sleutel die daar onder een vuilcontainer lag.

Ten slotte had de Criminele Inlichtingen Eenheid van de politie verzoekster twee weken later gebeld om over V. te komen praten omdat zij wisten dat verzoekster en V. uit elkaar waren.

2. De minister van Justitie berichtte dat de woning werd betreden met gebruik van de huissleutel die verzoekster de politie ter hand had gesteld. Zij was tijdens de doorzoeking in de woning aanwezig en als verdachte aangemerkt en verhoord. De minister verwees naar het proces-verbaal van haar verhoor van 3 november 2003. De politie heeft het proces-verbaal ingestuurd naar het arrondissementsparket te Zwolle, waar dit in het COMPAS-systeem is geregistreerd onder de juridische kwalificatie medeplegen van handelen in strijd met het in artikel 3 lid 1 aanhef en onder C van de Opiumwet gegeven verbod, strafbaar gesteld in artikel 11 van de Opiumwet (het voorhanden hebben van drugs, zie Achtergrond, onder B.), aldus de minister. De officier van justitie heeft de strafzaak tegen verzoekster geseponneerd met de code 40; gering feit. Deze beslissing is in het Justitieel Documentatieregister opgenomen, aldus de minister.

Niettegenstaande de mededelingen van verzoekster over haar woonadres zag de minister geen aanleiding verzoeksters verklaring van 3 november 2003 in twijfel te trekken. De minister liet weten dat hierbij relevant is dat V. heeft verklaard dat verzoekster wel op het adres woonde ten tijde van de huiszoeking. Er was onder die omstandigheden sprake van een redelijke verdenking tegen verzoekster. Om die reden acht de minister verzoeksters klacht over de opneming van haar gegevens in het Justitieel Documentatieregister ongegrond.

3. Politieambtenaar K., die op 3 november 2003 verzoekster als verdachte heeft verhoord, verklaarde dat verzoekster op verzoek van de wijkagent naar de woning is gekomen om deze te openen. K. deelde mee dat verzoekster de woning met een sleutel heeft geopend en mee naar binnen is gegaan. Hij had toen in de woning van verzoekster een korte verklaring in concept opgenomen, waarbij verzoekster ontkende iets te weten van de aangetroffen munitie, maar wel meedeelde dat de aangetroffen weed voor eigen gebruik was. Verzoekster had K. toen ook meegedeeld dat haar relatie met de heer V. onder spanning stond. K. had verzoekster niet gevraagd of zij in de woning woonde. In de slaapkamer van de woning had K. gezien dat die in gebruik was door een man en een vrouw. Ook trof K. in de woning privé-foto's aan op grond waarvan het erop leek dat verzoekster in de woning woonde.

Over de conceptverklaring deelde K. mee dat in het proces-verbaal de letterlijke weergave is opgenomen van hetgeen in concept is genoteerd. K. deelde mee dat zijn werkwijze met

in concept opgenomen verklaringen is dat hij het concept aan de uitgewerkte verklaring in het proces-verbaal hecht. K. heeft zijn notitieboekje nagezien en geconstateerd dat de conceptverklaring daarin ontbrak, hetgeen betekent dat de conceptverklaring aan het proces-verbaal is gehecht, aldus K.

4. Politieambtenaar D. die het opsporingsonderzoek naar de verdenking tegen de heer V. leidde, verklaarde dat hij bij het binnentreden aanwezig was geweest. Vanwege de aanwezigheid van twee honden in de woning is verzoekster toen verzocht naar de woning te komen, met het doel die te openen voor de politie, hetgeen zij had gedaan. Het was zijns inziens feitelijk niet mogelijk de sleutel onder een vuilcontainer vandaan te halen, zoals verzoekster stelde, aldus D. De vuilcontainers stonden volgens D. op de binnenplaats achter de woning en die binnenplaats kon alleen via de woning worden bereikt. Voorts zou het D. erg verbazen indien een sleutel op een verborgen plaats bij de woning voorhanden zou zijn geweest, gelet op de (slechte) buurt waarin de woning zich bevond en gelet op het feit dat de heer V. in en buiten zijn woning camera's had opgehangen, kennelijk met het doel om in de gaten te houden wie er in en bij de woning aanwezig is.

D. had de indruk dat verzoekster in de woning woonde. Verzoekster wist namelijk goed de weg in de woning en D. meende zich te herinneren dat zij toen zelfs koffie heeft gezet voor de politie. D. deelde mee dat hem toen niet bekend is geworden dat de relatie tussen verzoekster de heer V. was verbroken.

5. In reactie op de verklaringen van K. en D. benadrukte verzoekster nogmaals dat zij niet meer in het bezit was van een sleutel van de woning omdat zij en V. al een maand uit elkaar waren en dat zij de sleutel had gebruikt die onder de container lag die naast de zij-ingang van de woning stond en dus niet onder de container op de binnenplaats. Verder herhaalde verzoekster niet te hebben verklaard dat de wiet voor eigen gebruik was.

Beoordeling

6. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit vereiste houdt onder meer in dat bij een beslissing tot het registreren en het geregistreerd houden van een persoon in het Algemeen Justitieel Documentatieregister alle relevante feiten en omstandigheden dienen te worden betrokken.

7. Het staat vast dat verzoekster met behulp van een haar ter beschikking staande sleutel de deur van de woning van V. heeft geopend en de politie daar heeft binnengelaten ter uitvoering van de huiszoeking. Verzoekster stond ten tijde van het binnentreden in de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven als bewoonster van deze woning. V. verklaarde tevens tegenover de politie dat verzoekster al 9 à 10 jaar bij hem woonde. Blijkens het proces-verbaal van haar verhoor verklaarde verzoekster tegenover de politie

dat zij in de woning woonde en dat niemand anders dan V. en zijzelf de beschikking had over een sleutel en dat niemand anders gebruik maakte van de woning. Gelet op de verklaring van politieambtenaar K. over de vastlegging van verzoeksters verklaring gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat deze weergave van haar verklaring in het proces-verbaal juist is geweest.

Gelet op het voorgaande kon verzoekster redelijkerwijs worden aangemerkt als medebewoonster van de woning. Daaraan doet niet af dat niet vast is komen te staan of verzoekster een sleutel bij zich had of dat zij de sleutel onder een vuilcontainer vandaan had gehaald.

Met betrekking tot de in de woning aangetroffen (soft)drugs staat vast dat verzoekster van de aanwezigheid daarvan op de hoogte was, gelet op haar verklaring die zij tegenover de politie heeft afgelegd. Dit levert, in combinatie met de vaststelling dat verzoekster als medebewoonster van de woning kon worden aangemerkt, voldoende reden op om haar (eveneens) als verdachte van het voorhanden hebben van drugs, als bedoeld in de Opiumwet (zie Achtergrond, onder B. en D.) aan te merken. Hieraan doet de mededeling van verzoekster, dat zij de drugs niet zelf gebruikte of dat die niet haar eigendom waren, niet af.

Gelet op het voorgaande heeft het openbaar ministerie niet in strijd met het redelijkheidsvereiste gehandeld door verzoekster op te (laten) nemen en opgenomen te laten in het Algemeen Justitieel Documentatieregister.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het arrondissementsparket te Zwolle, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 3 november 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw B. te Zwolle met een klacht over een gedraging van het arrondissementsparket te Zwolle.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd een betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De betrokken ambtenaar maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de minister van Justitie en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Ten slotte werden twee getuigen gehoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van verzoekster gaf aanleiding het verslag te wijzigen. Noch de minister van Justitie noch de betrokken ambtenaren gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Verzoekschrift van 31 oktober 2005, met bijlagen.

Standpunt van de minister van Justitie van 6 maart 2006, met bijlagen.

Reactie van verzoekster van 25 april 2006.

Reactie van de minister van Justitie van 20 juni 2006.

Proces-verbaal, ontvangen op 18 september 2006.

Verklaring van politieambtenaar K van 6 oktober 2006.

Verklaring van politieambtenaar D. van 24 oktober 2006.

8. Reactie van verzoekster van 5 december 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

A. Wetboek van strafrecht

Artikel 47, eerste lid

“1. Als daders van een strafbaar feit worden gestraft:

1°.zij die het feit plegen, doen plegen of medeplegen.”

B. Opiumwet

Artikel 3

“Het is verboden een middel als bedoeld in de bij deze wet behorende lijst II (hennep; N.o.) dan wel aangewezen krachtens artikel 3a, vijfde lid:

(...)

C. aanwezig te hebben;”

C. Sepotgronden

De Handleiding rubricering sepotgronden, uitgave 1983, van het College van procureurs-generaal van 15 juli 1999 (registratienummer 1999/006) geeft bij de sepotcode 40 weer dat het gebeurde een zo geringe inbreuk is op de rechtsorde of zo weinig schade heeft veroorzaakt, dat een strafvervolging ter zake het strafbare feit waaronder het is te brengen onevenredig zwaar zou zijn in verhouding tot wat heeft plaatsgevonden.

D. Verdenking

Artikel 27, eerste lid Wetboek van Strafvordering

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het 'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.